

Aplikované psychosociální vědy

Organizace předmětu

- 1/0
- Zkouška
- Po 19:00-19:50
- A111/311
- Zdroje:
 - Literatura
 - Prezentace
 - Základní podoba
 - Rozšířené
- Nutnost sledovat aktuální situaci (zájemci o hodnocení A)
- Bonusy za účast (evidence pouze pro pozitivní motivaci)

Témata

- Úvod – zaměření předmětu, cíle, struktura
- Základní sociologické poznatky, filosofická východiska, vztah mezi sociologií a psychologií
- Začlenění sportovce do společnosti – sociologické a psychologické aspekty
- Aspekty současné společnosti: postmodernismus, sportifikace, technologizace
- Komunikace ve sportu: verbální a nonverbální prostředky
- Kultura ve sportovním prostředí: aspekty masovosti, prahy zmasovění a možnosti řešení problémů vzniklých mainstreamovými tlaky
- Základy verbální a nonverbální komunikace
- Analýza psychických stavů osobnosti sportovce, autodiagnostika aktuálních psychických stavů
- Diagnostika skupinových vztahů – sociální dimenze
- Předstartovní, startovní a soutěžní stavy, psychologická selhání
- Zdraví a jeho dimenze
- Duševní zdraví rozhodčího

Zkouška: písemný test, ústní pohovor.

-
- Organizace. Bezprostředně po absolvování testu proběhne debata ve skupině o testových otázkách, jejich kontextu a správných odpovědích. Dále budou následovat krátké individuální výstupní pohovory.
- Test se skládá z 20 otázek. Je rozdělen do 2 částí. Část A obsahuje 14 uzavřených otázek (varianty odpovědí = A–D). Část B obsahuje 6 otázky otevřené. Pro úspěšné zvládnutí testu je třeba dosáhnout 75 % úspěšnosti.
- Bonus – 0,5 bodu za účast na přednášce

Základní literatura

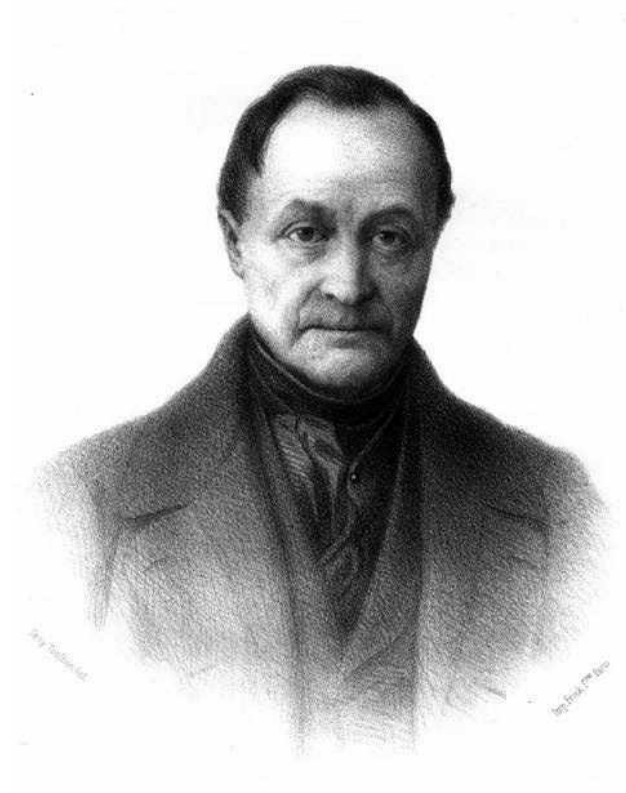
- SMÉKAL, Vladimír. *Pozvání do psychologie osobnosti. Člověk v zrcadle vědomí a jednání*. Brno: Barrister&Principal, 2002. 517 s. Studium. ISBN 80-85947-80-3.
- VANĚK, Miroslav. *Psychologie sportu*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980. 180 s.
- SEKOT, Aleš. Sport a společnost: Socializační kontext. In *Společenská úloha sportu*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2009. s. 36-44, 9 s. ISBN 978-80-86317-72-4.
- SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2006. 230 s. ISBN 8024612909.

Klíčová slova

- Aplikovaný
 - Formát předmětu
- Psychosociální
 - Prerekvizita
- Věda
 - pozitivismus

Auguste Comte (1798-1857)

- francouzský matematik,
společenský reformátor a
originální myslitel, zakladatel
pozitivismu a jeden ze
zakladatelů sociologie.

Historie a osobnosti sociologie

- Sociologie se začala formovat až na začátku 19. století. Za otce sociologie je považován francouzský filosof Auguste Comte, který také v roce 1838 poprvé užívá slovo sociologie (z latinského socius = společník nebo societas = společnost a řeckého logos = slovo, výklad).
- Comtova sociologie je pojímána jako pozitivní věda o společenském pokroku stojící na vrcholu hierarchie věd.
- Přibližně ve stejné době jako Comte zveřejňují své úvahy o vztazích ve společnosti a společenském vývoji Herbert Spencer a Karel Marx.
- Vedle těchto tří osobností patří do šestice sociologických klasiků ještě o generaci mladší Vilfredo Pareto, Ferdinand Tönnies, Émile Durkheim, Max Weber a Georg Simmel.
- V 90. letech 19. století se sociologie institucionalizovala, první nezávislou katedru sociologie založil Albion Woodbury Small v roce 1892 na Chicagské univerzitě (viz též Chicagská škola)

Sociologie

- vědu o společnosti (sociální fyziku) zakládá Comte
 - jednak jako součást své teorie o historickém vývoji poznání lidstva
 - jednak v reakci na stav společnosti své doby, který považoval za velmi kritický.
- Cílem vědy o společnosti je vybudovat systém teoretického poznání, jehož aplikace v politice umožní s co nejmenšími náklady a co nejrychleji překonávat krize, jimiž lidstvo při svém civilizačním vývoji prochází
- - Comte dělí sociologii na
 - sociální statiku (zkoumání podmínek existence a fungování společnosti, studium struktury řádu)
 - sociální dynamiku (analýza zákonů vývoje/pokroku směřujícího ke konečnému stadiu pozitivismu)

Pozitivismus

- Termín pozitivismus v nejširším slova smyslu označuje každou filozofickou nebo vědeckou teorii dovolávající se čistého a prostého poznávání empirických faktů nebo takovou, která se opírá o jistoty experimentálního typu.
- Pozorování empirických faktů musí být vedeno teorií, jinak je slepé a bez užitku. (*I. Kant: „Myšlenky bez obsahu jsou prázdné, smyslový názor bez pojmů je slepý.“*)
- Pomocí zkoumání empirických faktů lze dospět k formulování obecných sociologických zákonů jakožto neměnných a opakujících se vztahů posloupnosti a podobnosti mezi jevy.
- Cílem pozitivistické sociologie je rozvinout v kontaktu se zkoumanou realitou abstraktní teoretické principy, jimiž se bude každé další pozorování řídit a zároveň je bude zpětně testovat a modifikovat.
 - *pono, -ere, posui, positum* = klást

Zákon tří stádií

těmito stadii (del Comta) procházejí lidské myšlení (rozum), ontogeneze jednotlivce, všechny obory lidského vědění a dějiny lidstva:

- **1) Teologické stadium:** lidská mysl usiluje o absolutní vědění, o odhalení neměnné povahy bytí. Protože však takové otázky člověk nedokáže zodpovědět skrze empirické poznání, věří se v této fázi, že všechny jevy jsou produkovány díky jednání nadřpirozených bytostí. Cílem společnosti je neustálý výboj a vztah v ní mají podobu vojenských vazeb. Základní institucí je otroctví. Duchovními vůdci jsou kněží, světskými vojevůdci. Nejvýraznější jednotkou je rodina. Základem integrace jsou kontakty mezi skupinami a duch náboženství.
- **2) Metafyzické stadium:** člově předpokládá existenci abstraktních sil schopných produkovat veškeré jevy, s nimiž přichází do kontaktu. Příčiny dění však už nejsou spatřovány vně věcí, ale přímo v nich. Namísto boha tak nastupuje pojem přírody. Stále převládá představivost nad pozorováním. Duchovními vůdci jsou kněží a filozofové, světkoumoc zastupují právníci. Základní sociální jednotkou je stát – kontrola z jeho strany pomocí práva a armády je základem integrace.
- **3) Pozitivní stadium:** mysl vzdala marné hledání absolutních počátků a konečných určení univerza a věnuje se studiu zákonů, tj. neměnných vztahů posloupnosti a podobnosti mezi jevy. Člověk se zde zříká nároků na absolutní vědění a spokojuje se s postupným, nikdy nekončícím přibližováním pravdě. Vědění je založeno na pozorováním přísně vědeckou metodou. Duchovními vůdci jsou vědci, nejvýraznější sociální jednotkou pak průmysl s průmyslníky jako světskými vůdci. Základem aktivit se stává výroba a osou sociální integrace vzájemná závislost.

Hierarchie věd

- Čím výše stojí určitá disciplína v hierarchii věd, tím je její předmět bádání specifitější, komplexnější a méně přístupný exaktnímu měření a predikci.
- Vědění jednotlivých disciplín dosahuje pozitivního stadia tím dříve, čím je obecnější, jednodušší a nezávislejší na ostatních vědách.
- Každá věda v hierarchii se vynořuje v závislosti na dřívějším vývoji svých předchůdců, vždy podle zákona rostoucí komplexnosti a klesající obecnosti dosaženého poznání.
 - Sociologie, biologie, chemie, fyzika, astronomie, matematika